

Antopäivä

Nro

MUUTOKSENHAKIJA Virallinen syyttäjä, kihlakunnansyyttäjä Janne Pitkävirta

VASTAPUOLET Malik Gataev, Venäjä
Khadizhat Gataeva, Venäjä

ASIA Henkilön luovuttaminen toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten

RATKAISUT, JOIHIN ON HAETTU MUUTOSTA

Helsingin käräjäoikeuden päätökset 25.1.2010 nrot 653 ja 655

KORKEIMMAN OIKEUDEN RATKAISU

Perustelut

Mistä asiassa on kysymys

1. Asia koskee rikoksista tuomittujen henkilöiden luovuttamista eurooppalaisten pidätysmääräysten perusteella. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta annetut kansalliset säännökset sisältyvät rikoksen johdosta tapahtuvasta

luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annettuun lakiin (30.12.2003/1286, jäljempänä EU-luovuttamislaki). Mainitulla lailla on Suomessa saatettu voimaan eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä annettu neuvoston puitepäätös (2002/584/YOS, jäljempänä puitepäätös).

2. Asiassa on kysymys siitä, onko Venäjän kansalaiset Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva, joita Liettuan tasavallan oikeusministeriö on pyytänyt 23.11.2009 antamansa eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla luovutettavaksi Liettuaan heille tuomittujen vankeusrangaistusten täytäntöönpanemiseksi, luovutettava Liettuaan. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva katsovat, että heidän luovuttamisestaan tulee kieltäytyä, koska he ovat ennen pidätysmääräyksen antamista 7.10.2009 hakeneet turvapaikkaa Suomessa ja turvapaikkahakemuksen käsittely on kesken. He katsovat myös, että luovuttamisesta tulee kieltäytyä, koska oikeudenkäynti, jossa rangaistus on tuomittu, ei ole täyttänyt oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin edellytyksiä sen vuoksi, että tuomittuihin on kohdistettu tuomioistuinnan viranomaisten taholta vainoa, mikä on ilmennyt syrjivänä syytteeseen panemisena. Lisäksi luovuttamiselle väitetään olevan este Khadizhat Gataevan terveydentilan vuoksi.

Sovellettava kansallinen laki

3. Edellä kohdassa 1 mainitun EU-luovuttamislain 5 §:ssä on säännökset ehdottomista kieltäytymisperusteista.

4. EU-luovuttamislain 5 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan luovuttamisesta tulee kieltäytyä, jos on perusteltua syytä epäillä, että luovutettavaksi pyydettyä uhkaisi kuolemanrangaistus, kidutus tai muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu tai että hän joutuisi alkuperänsä, tiettyyn yhteiskuntaryhmään kuulumisensa, uskontonsa, vakaumuksensa tai poliittisen mielipiteensä vuoksi henkeään tai vapauttaan uhkaavan tai muun vainon kohteeksi, taikka voidaan perustellusti olettaa, että hän joutuu ihmisoikeuksien tai perustuslaissa turvatun oikeusturvan, sananvapauden tai yhdistymisvapauden loukkauksen kohteeksi. Vastaavaa kieltäytymisperustetta ei sisälly puittepäätökseen.

5. EU-luovuttamislakia käsiteltäessä Suomen eduskunnan lakivaliokunta on lakiehdotuksesta antamassaan mietinnössä (LaVM 7/2003 vp) viitannut hallituksen esityksessä (HE 88/2003 vp) oleviin lausumiin, joissa on todettu, että mainittu 5 §:n 1 momentin 6 kohdan mukainen kieltäytymisperuste olisi käytettävissä hyvin harvoissa tilanteissa ja että sen soveltamisessa olisi noudatettava suurta varovaisuutta. Lakivaliokunta on kuitenkin osaltaan katsonut, että hallituksen esityksen mukaisen tulkintalähtökohdan omaksuminen jättäisi yksilön tarvitseman oikeudellisen suojan liian vähälle huomiolle. Valiokunta on lausunut pitävänsä tärkeänä, että säännöstä sovellettaessa olisi lähtökohtana luovutettavaksi pyydetyn henkilön tilanteeseen ja olosuhteisiin perustuva arvio perus- tai ihmisoikeusloukkauksen mahdollisuudesta luovutukseen suostuttaessa. Valiokunnan mukaan säännöksessä tarkoitettu kieltäytymisperuste tulisi sovellettavaksi myös, kun syntyy perusteltuja epäilyksiä siitä, saako luovutettavaksi

pyydetty henkilö toisessa jäsenvaltiossa osakseen oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin.

6. EU-luovuttamislain 5 §:n 2 momentin mukaan luovuttamisesta tulee kieltäytyä myös, jos luovuttaminen asianomaisen henkilön ikään, terveydentilaan tai muihin henkilökohtaisiin seikkoihin taikka erityisiin olosuhteisiin nähden olisi inhimillisistä syistä kohtuutonta eikä tämä kohtuuttomuus ole poistettavissa siirtämällä täytäntöönpanoa 47 §:n nojalla. Myöskään tätä vastaavaa kieltäytymisperustetta ei sisälly puitepäätökseen (vrt. puitepäätöksen 23 artiklan 4 kohta). Kyseinen säännös on lisätty lakiin Suomen eduskunnassa perustuslakivaliokunnan annettua lakiehdotuksesta lausunnon (PeVL 17/2003 vp), jonka mukaan ei ollut asianmukaista, että esimerkiksi vakavasti ja pysyvästi sairaan henkilön luovuttamisesta ei voitaisi pidättäytyä muutoin kuin luovuttamispäätöksen täytäntöönpanoa siirtämällä.

7. EU-luovuttamislain 47 §:n mukaan tuomioistuimien voi siirtää luovuttamispäätöksen täytäntöönpanoa, jos on olemassa seikkoja, joiden vuoksi luovuttaminen olisi inhimillisesti kohtuutonta. Luovuttamispäätös on pantava täytäntöön heti, kun tällaisia seikkoja ei enää ole. Toimivaltaisten viranomaisien tulee tällöin sopia uudesta luovuttamispäivästä. Luovutettava henkilö tulee luovuttaa kymmenen päivän kuluessa sovittua uudesta määräpäivästä.

8. Turvapaikkaa koskevat kansalliset säännökset ovat ulkomaalaislaissa (30.4.2004/301). Ulkomaalaislailla on muun muassa saatettu kansallisesti voimaan ne säännökset, joita

edellytetään neuvoston direktiivissä 2005/85/EY pakolaisaseman myöntämistä ja poistamista koskevista menettelyistä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista (jäljempänä turvapaikkamenettelydirektiivi).

9. Ulkomaalaislain 87 §:n 1 momentin mukaan maassa olevalle ulkomaalaiselle annetaan turvapaikka, jos hän oleskelee kotimaansa tai pysyvän asuinmaansa ulkopuolella sen johdosta, että hänellä on perustellusti aihetta pelätä joutuvansa siellä vainotuksi alkuperän, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta, ja jos hän pelkonsa vuoksi on haluton turvautumaan sanotun maan suojeluun. Lain 87 a §:n 1 momentin mukaan vainoksi katsotaan teot, jotka ovat laatunsa tai toistuvuutensa vuoksi sellaisia, että ne loukkaavat vakavasti perustavanlaatuisia ihmisoikeuksia. Pykälän 2 momentin mukaan vainoksi katsottavia tekoja voivat olla muun muassa kohtuuton tai syrjivä syytteesen paneminen tai rankaiseminen.

10. Ulkomaalaislain 40 §:n 1 momentin mukaan laillista oleskelua on muun muassa Suomen viranomaisen myöntämällä oleskelluvalla tapahtuva oleskelu. Pykälän 3 momentin mukaan ulkomaalainen saa laillisesti oleskella maassa hakemuksen käsittelyn ajan, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu tai on tehty täytäntöönpanokelpoinen päätös ulkomaalaisen maasta poistamiseksi. Ulkomaalaislain muuttamisesta annetussa hallituksen esityksessä (HE 86/2008), joka on koskenut turvapaikkamenettelydirektiivin kansallista toimeenpanoa, on mainitun 40 §:n 3 momentin osalta lausuttu, ettei direktiivin

2005/85/EY 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja oleskeluoikeutta koskevia poikkeusmahdollisuuksia Suomessa ole.

Eurooppalaiset pidätysmääräykset 23.11.2009

11. Liettuan oikeusministeriö on pyytänyt Malik Gataevin ja Khadizhat Gataevan luovuttamista vankeusrangaistuksen täytäntöönpanemiseksi. Pyyntöjen perusteena on Kaunasin käräjäoikeuden 4.6.2009 antama tuomio, jota on osittain muutettu Kaunasin alueellisen tuomioistuimen 25.9.2009 antamalla tuomiolla. Tuomio on täytäntöönpanokelpoinen.

12. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva on sanotuilla tuomioilla tuomittu Liettuan tasavallan rikoslain 140 artiklan nojalla 6. ja 8.10.2008 tehdyistä kahdesta ruumiillisen kivun tai lievän terveyshaitan aiheuttamisesta, rikoslain 145 artiklan nojalla 7. - 8.10.2008 tehdystä uhkauksesta murhata tai aiheuttaa vakava terveyshaitta tai toisen henkilön terrorisoinnista sekä rikoslain 181 artiklan nojalla 15.12.2006 - 14.10.2008 tehdyistä kuudesta kiristyksestä, kumpikin yhteiseen yhden vuoden kuuden kuukauden ehdottomaan vankeusrangaistukseen. Rangaistuksista on suorittamatta seitsemän kuukautta neljä päivää vankeutta.

Malik Gataevin ja Khadizhat Gataevan luovutusmenettely Helsingin käräjäoikeudessa

13. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva on otettu kiinni ja säilöön Helsingissä 6.1.2010. Helsingin käräjäoikeus on

8.1.2010 antamallaan päätöksillä jatkanut säilössä pitämistä.

14. Virallinen syyttäjä on vaatinut 19.1.2010 Helsingin käräjäoikeuteen toimittamissaan hakemuksissa, että Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva luovutetaan Liettuaan vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

15. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva vaativat, että vaatimus hylätään ennenaikaisena. Turvapaikkamenettely oli ensisijainen luovuttamismenettelyyn verrattuna, joten hakemukset turvapaikan myöntämiseksi oli ratkaistava ensin. Oikeudenkäynti Liettuassa oli perustunut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin periaatteita rikkoen hankittuun henkilötodisteluun eikä tuomio ollut lainvoimainen. Turvapaikkamenettelyn yhteydessä oli parhaimmat edellytykset ratkaista, oliko luovuttamiselle EU-luovuttamislain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu este. Khadizhat Gataeva on viitannut vielä siihen, että luovuttamisesta tuli EU-luovuttamislain 5 §:n 2 momentin nojalla kieltäytyä tai sitä ainakin EU-luovuttamislain 47 §:n nojalla siirtää sen vuoksi, että luovuttaminen oli hänen terveydentilaansa nähden inhimillisistä syistä kohtuutonta.

Helsingin käräjäoikeuden ratkaisut 25.1.2010

16. Käräjäoikeus on todennut, että EU-luovuttamislain yleiset edellytykset luovuttamiselle olivat olemassa. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva oli tuomittu vähintään neljän kuukauden vankeusrangaistuksiin. Teot täyttivät Suomessa vas-

taavissa olosuhteissa tehtyinä kolmen pahoinpitelyn, ryöstön ja viiden kiristuksen tunnusmerkistön. Pidätysmääräyksissä kuvatuista teoista kuusi oli EU-luovuttamislain 3 §:n 2 momentin 21 kohdassa tarkoitettuja rikoksia.

17. Kieltäytymisperusteiden osalta käräjäoikeus totesi luovuttamismenettelyn perustuvan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteelle, jonka lähtökohta oli, että pyynnön esittänyt jäsenvaltio noudatti ihmisoikeuksia ja vastasi mahdollisesta sopimusrikkomuksesta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa. Malik Gataevin ja Khadizhat Gataevan väite oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumatta jäämisestä ei yksinään ollut osoitus EU-luovuttamislain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua kieltäytymisperusteesta. Käräjäoikeudessa todistajana kuullun Malik Gataevin ja Khadizhat Gataevan kasvatustyttären kertomus tuki kuitenkin väitettä siitä, ettei oikeudenkäynti ollut tapahtunut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimusten edellyttämällä tavalla.

18. Käräjäoikeus viittasi puitepäätöksen johdantokappaleisiin, sen 1 artiklan 3 kohtaan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklaan ja totesi, ettei luovuttamisella tullut loukata luovutettavan perusoikeuksia, kuten oikeutta turvapaikkaan. Turvapaikan myöntäminen muodosti EU-luovuttamislain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua esteen luovuttamiselle. Luovuttaminen turvapaikkamenettelyn vireillä ollessa mitätöisi henkilön mahdollisuuden saada selvitettyä oikeutensa turvapaikkaan. Vaikka turvapaikkamenettelyä ei ollut mainittu puitepäätöksessä nimenomaisena kieltäytymisperusteena, sanottua lainkohtaa oli tulkittava laajentavasti

puitepäätöksen tarkoituksen mukaisesti niin, että kieltäytyminen myös tällä perusteella oli mahdollista.

19. Näin ollen käräjäoikeus katsoi, että luovuttamiselle oli EU-luovuttamislain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu este ja kieltäytyi luovuttamasta Malik Gataevia ja Khadizhat Gataevaa. Käräjäoikeus määräsi Malik Gataevin ja Khadizhat Gataevan pidettäväksi edelleen säilössä, kunnes luovuttamista koskeva päätös oli tullut lainvoimaiseksi tai Korkein oikeus päätti toisin.

20. Käräjäoikeus totesi Khadizhat Gataevan osalta lisäksi, että tämän terveydentila edellytti sairaalahoitoa. Tämän vuoksi olisi riittävä peruste siirtää luovutuksen täytäntöönpanoa. Sen sijaan ei ollut EU-luovuttamislain 5 §:n 2 momentin mukaista perustetta kieltäytyä luovuttamisesta terveydentilan vuoksi.

Muutoksenhaku Korkeimmassa oikeudessa

21. Virallinen syyttäjä on valituksessaan vaatinut, että Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva luovutetaan Liettuaan käräjäoikeudessa esitettyjen hakemusten mukaisesti.

22. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva ovat vastauksessaan kohdaltaan katsoneet, että käräjäoikeuden ratkaisu on oikea ja että syyttäjän valitus tulee hylätä. Turvapaikka-asian ollessa kesken luovuttamisesta tulee heidän mukaansa kieltäytyä. Lisäksi luovuttamisesta kieltäytymiselle on peruste siitä syystä, että oikeudenkäynti, jossa täytäntöön pantava

rangaistus oli tuomittu, perustui tuomioistuinmaan viranomaisten epäasiallisin toimenpitein hankkimaan tekaistuun näyttöön. Rangaistuksen suorittamisen jälkeen heitä uhkaa edelleenluovutuskiellosta huolimatta karkotus Venäjälle. Khadizhat Gataevan terveydentila ei myöskään salli pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa.

Korkeimman oikeuden päätös ennakkoratkaisun pyytamisestä Euroopan unionin tuomioistuimelta

23. Korkein oikeus toteaa, että asiassa on merkityksellinen neuvoston puitepätös, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 2002/584/YOS (jäljempänä puitepätös) sekä neuvoston direktiivi 2005/85/EY, annettu 1 päivänä joulukuuta 2005, pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista (jäljempänä turvapaikkamenettelydirektiivi).

24. Ratkaistavana on useita puitepäätöksen tulkinnasta ja osaksi myös turvapaikkamenettelydirektiivin tulkinnasta riippuvia kysymyksiä, joita koskevia ratkaisuja Korkeimman oikeuden havaintojen mukaan ei ole Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä.

25. Tämä vuoksi Korkein oikeus katsoo tarpeelliseksi pyytää Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisua seuraavista kysymyksistä.

26. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva ovat luovuttamista vastustaessaan vedonneet siihen, että luovuttamisesta tulee kieltäytyä, koska heidän tekemiensä turvapaikkahakemuksen käsittely on kesken, ja turvapaikan myöntäminen estäisi luovuttamisen. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva ovat käräjäoikeuden päätöksistä ilmenevän mukaan hakeneet turvapaikkaa 7.10.2009 tehdyillä hakemuksilla sen perusteella, että he olivat Liettuan turvallisuusviranomaisten kohteena. Näiden toimesta heihin oli kohdistettu salaisia pakkokeinoja, joilla ja viranomaisten painostuksella heitä vastaan oli hankittu tekaistua näyttöä. Tämän perusteella heidät oli tuomittu oikeudenkäynnissä rangaistukseen, jonka täytäntöönpanosta nyt oli kysymys.

27. Puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastaavuo-roisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja puitepäätöksen määräysten mukaisesti. Euroopan yhteisöjen tuomioistu-in on asiassa C-66/08, Kozłowski, antamassaan tuomiossa 17.7.2008 viitannut tähän periaatteeseen ja todennut, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi vastustaa luovuttamista vain jollakin puitepäätöksessä tarkoitettulla kieltäytymisperusteella (tuomion perustelujen kohta 43).

28. Toisaalta turvapaikkamenettelydirektiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaan hakijoiden on annettava jäädä jäsenvaltioon yksinomaan turvapaikkamenettelyä varten, kunnes määrittävä viranomainen on tehnyt päätöksensä III luvussa säädettyjen

ensimmäiseen päätökseen liittyvien menettelyjen mukaisesti. Tämä oikeus jäädä alueelle ei oikeuta oleskelulupaan. Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat poiketa tästä vain silloin, kun myöhemmän hakemuksen tutkintaa ei jatketa 32 ja 34 artiklan mukaisesti tai kun ne luovuttavat kyseisen henkilön tapauksen mukaan joko toiseen jäsenvaltioon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä johtuvien velvoitteiden tai muun syyn nojalla tai kolmanteen valtioon tai johonkin kansainväliseen rikostuomioistuimeen.

29. Turvapaikkamenettelydirektiiviin sisältyy turvapaikkamenettelyn suhteesta luovuttamismenettelyyn vain 7 artiklan 2 kohdan määräys. Direktiivin toimeenpanon yhteydessä Suomen hallitus ja eduskunta näyttävät lähteneen siitä, että se, kummalle annetaan etusija, olisi jätetty harkinnanvaraiseksi ja kansallisella lainsäädännöllä ratkaistavaksi (ks. edellä kohta 10). Suomen ulkomaalaislain 40 §:n 3 momentissa ei ole tarkoitettu antaa puitepäätöksessä tarkoitettulle luovuttamismenettelylle etusijaa niin, että pidätysmääräyksen perusteella tapahtuva luovuttaminen olisi poikkeus turvapaikan hakijan oleskeluoikeuteen turvapaikkahakemuksen ollessa viireillä.

30. Turvapaikkamenettelydirektiivin tai puitepäätöksen määräyksistä ei myöskään ilmene, mikä merkitys turvapaikkahakemuksen tai luovuttamisen etusijaa ratkaistessa mahdollisesti on sillä, että turvapaikan hakeminen ja luovuttamisen vastustaminen perustetaan olennaisesti samoihin seikkoihin.

31. Turvapaikkamenettelydirektiiviin tai puitepäätökseen ei sisälly lainkaan määräyksiä sen varalta, että pidätysmääräyksen perusteella luovutettavaksi pyydetylle henkilölle myönnettäisiin pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa turvapaikka ennen luovuttamisen täytäntöönpanoa.

32. Tämän vuoksi pyydetään ennakkoratkaisua ensimmäiseen kysymykseen.

Puitepäätöksen kieltäytymisperusteiden tulkinnasta

33. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva ovat vastustaneet luovuttamista vedoten siihen, että heihin on Liettuan viranomaisten taholta kohdistettu vainoa, joka on ilmennyt syrjivänä syytteeseen panemisena oikeudenkäynnissä, jossa täytäntöön pantavana oleva tuomio on annettu. Heidän mukaansa oikeudenkäynti on perustunut tekaistuihin todisteisiin.

34. Edellä on jo viitattu puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohtaan, jonka mukaan jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja puitepäätöksen määräysten mukaisesti, sekä siihen, mitä Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on lausunut asiassa Kozłowski annetun tuomion perustelujen kohdassa 43.

35. Puitepäätöksen 12. johdantokappaleen mukaan puitepäätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa tunnustettuja ja

Euroopan unionin perusoikeuskirjasta, erityisesti sen VI luvusta, kuvastuvia periaatteita. Puitepäätöksessä ei ole mitään sellaista, joka estäisi kieltäytymästä luovuttamasta henkilöä, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, jos on objektiivisia perusteita katsoa, että eurooppalainen pidätysmääräys on annettu henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, etnisen alkuperänsä, kansallisuutensa, kielensä, poliittisen mielipiteensä tai sukupuolisen suuntautumisen perusteella tai että jokin kyseisistä syistä voi vahingoittaa hänen asemaansa. Johdantokappaleessa todetaan edelleen, että puitepäätös ei estä jäsenvaltiota soveltamasta valtiosääntönsä sisältyviä oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, yhdistymisvapautta, lehdistönvapautta ja ilmaisuvapautta muissa tiedotusvälineissä koskevia säännöksiä.

36. Puitepäätöksen 13. johdantokappaleen mukaan henkilöitä ei saa palauttaa, karkottaa tai luovuttaa sellaiseen maahan, jossa heitä vakavasti uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus tai muu epäinhimillinen tai halventava rangaistus tai kohtelu.

37. Puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdan mukaan puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita. Toisaalta puitepäätöksen 3 ja 4 artikla eivät kuitenkaan sisällä kieltäytymisperusteita, jotka liittyvät 12. ja 13. johdantokappaleessa mainittuihin seikkoihin. Näin ollen on tulkinnanvaraista, mikä on 1 artiklan 3 kohdan ja mainittujen johdantokappaleiden merkitys sekä suhde niihin kieltäytymisperusteisiin, joita jäsenvaltiot voi-

vat soveltaa tai joita niiden tulee soveltaa päätettäessä pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta. Epäselvää on myös, min-kälaisia täsmällisempiä tulkintaperusteita on sovellettava, mikäli 3 ja 4 artikloissa mainittujen kieltäytymisperusteiden lisäksi luovuttamisesta voidaan kieltäytyä 12. ja 13. johdantokappaleessa mainittuihin seikkoihin perustuvilla syillä. Tuleeko tällöin nojautua vastaaviin periaatteisiin kuin mitä Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on soveltanut tulkiteissaan erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 ja 6 artiklan määräyksiä rikokseen perustuvan luovutuksen yhteydessä? Voidaanko puitepäätöstä tulkittaessa nojautua periaatteisiin, jotka laajentaisivat kieltäytymisperusteita enemmänkin?

38. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa omaksutun tulkintalinjan osalta voidaan tässä yhteydessä viitata muun muassa tuomioon Mamatkulov ja Askarov v Turkki, 4.2.2005, jossa ihmisoikeustuomioistuin on todennut Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan tulkinnan osalta seuraavaa:

67. Selon la jurisprudence constante de la Cour, l'extradition par un Etat contractant peut soulever un problème au regard de l'article 3, et donc engager la responsabilité de l'Etat en cause au titre de la Convention, lorsqu'il y a des motifs sérieux et avérés de croire que l'intéressé, si on l'extrade vers le pays de destination, y courra un risque réel d'être soumis à un traitement contraire à cette disposition. Si, pour établir une telle responsabilité, on ne peut éviter d'apprécier la situation dans le pays de destination à l'aune des exigences de l'article 3, il ne s'agit pas pour autant de constater ou prouver la responsabilité de ce pays en droit international général, en vertu de la Convention ou autrement. Dans la mesure où une responsabilité se trouve ou peut se trouver engagée sur le terrain de la Convention, c'est celle de l'Etat contractant qui extrade, du chef d'un acte qui a pour résultat direct d'exposer quelqu'un à

des mauvais traitements prohibés (*Soering c. Royaume-Uni*, arrêt du 7 juillet 1989, série A n° 161, pp. 35-36, §§ 89-91).

69. Pour déterminer s'il y a des motifs sérieux et avérés de croire à un risque réel de traitements incompatibles avec l'article 3, la Cour s'appuie sur l'ensemble des données qu'on lui fournit ou, au besoin, qu'elle se procure d'office. Dans une telle affaire, un Etat contractant assume une responsabilité au titre de l'article 3 pour avoir exposé quelqu'un au risque de mauvais traitements. En contrôlant l'existence de ce risque, il faut donc se référer en priorité aux circonstances dont l'Etat en cause avait ou devait avoir connaissance au moment de l'extradition, mais cela n'empêche pas la Cour de tenir compte de renseignements ultérieurs ; ils peuvent servir à confirmer ou infirmer la manière dont la Partie contractante concernée a jugé du bien-fondé des craintes d'un requérant (*Cruz Varas et autres c. Suède*, arrêt du 20 mars 1991, série A n° 201, pp. 29-30, §§ 75-76, et *Vilvarajah et autres*, p. 36, § 107).

70. Par ailleurs, pour tomber sous le coup de l'article 3, un mauvais traitement doit atteindre un minimum de gravité. L'appréciation de ce minimum est relative par essence ; elle dépend de l'ensemble des données de la cause, et notamment de la nature et du contexte du traitement ou de la peine ainsi que de ses modalités d'exécution, de sa durée et de ses effets physiques ou mentaux (*Vilvarajah et autres*, p. 36, § 107).

Les allégations de mauvais traitements doivent être étayées devant la Cour par des éléments de preuve appropriés (voir, *mutatis mutandis*, *Klaas c. Allemagne*, arrêt du 22 septembre 1993, série A n° 269, pp. 17-18, § 30).

67. It is the settled case-law of the Court that extradition by a Contracting State may give rise to an issue under Article 3, and hence engage the responsibility of that State under the Convention, where substantial grounds have been shown for believing that the person in question would, if extradited, face a real risk of being subjected to treatment contrary to Article 3 in the receiving country. The establishment of such responsibility inevitably involves an assessment of conditions in the requesting country against the standards of Article 3 of the Convention. Nonetheless, there is no question of adjudicating on or establishing the responsibility of the receiving country, whether under general international law, under the Convention or otherwise. In so far as any liability under the Convention is or may be incurred, it is liability incurred by the extraditing Contracting State by reason of its having taken action which has as a

direct consequence the exposure of an individual to proscribed ill-treatment (see *Soering v. the United Kingdom*, judgment of 7 July 1989, Series A no.161, pp.35-36, §§ 89-91).

69. In determining whether substantial grounds have been shown for believing that a real risk of treatment contrary to Article 3 exists, the Court will assess the issue in the light of all the material placed before it or, if necessary, material obtained *proprio motu*. Since the nature of the Contracting States' responsibility under Article 3 in cases of this kind lies in the act of exposing an individual to the risk of ill-treatment, the existence of the risk must be assessed primarily with reference to those facts which were known or ought to have been known to the Contracting State at the time of the extradition; the Court is not precluded, however, from having regard to information which comes to light subsequent to the extradition. This may be of value in confirming or refuting the appreciation that has been made by the Contracting Party of the well-foundedness or otherwise of an applicant's fears (see *Cruz Varas and Others v. Sweden*, judgment of 20 March 1991, Series A no. 201, pp. 29-30, §§ 75-76, and *Vilvarajah and Others*, cited above, p. 36, § 107).

70. Furthermore, ill-treatment must attain a minimum level of severity if it is to fall within the scope of Article 3. The assessment of this minimum is, in the nature of things, relative; it depends on all the circumstances of the case, such as the nature and context of the treatment or punishment, the manner and method of its execution, its duration and its physical or mental effects (see *Vilvarajah and Others*, cited above, p. 36, § 107).

Allegations of ill-treatment must be supported by appropriate evidence (see, *mutatis mutandis*, *Klaas v. Germany*, judgment of 22 September 1993, Series A no. 269, pp. 17-18, § 30).

39. Tapaus Mamatkulov ja Askarov koski luovuttamista sopimusvaltiosta sellaiseen valtioon, joka ei ole sopimusvaltio. Tilanteessa, jossa on ollut kysymys luovuttamisesta sopimusvaltiosta toiseen sopimusvaltioon, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimien on ottanut tämän seikan huomioon. Esimerkkinä voidaan mainita päätös valituksen tutkimatta jättämisestä

asiassa Hukic v Ruotsi, päätös 27.9.2005. Seuraavassa tältä osin kaksi lainausta päätöksen perusteluista:

"...the Court attaches importance to the fact that the case concerns deportation to another High Contracting Party to the European Convention on Human Rights, which has undertaken to secure the fundamental rights guaranteed under its provisions (see *Tomic v. the United Kingdom*, (dec.), no. 17837/03, 14 October 2003)."

"...having regard to the high threshold set by Article 3, particularly where the case does not concern the direct responsibility of the Contracting State for the possible harm..."

40. Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan tulkinnan osalta Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on puolestaan todennut seuraavaa (*Mamatkulov ja Askarov v Turkki*):

82. La Cour rappelle que les décisions relatives à l'entrée, au séjour et à l'éloignement des étrangers n'emportent pas contestation sur les droits ou obligations de caractère civil d'un requérant ni n'ont trait au bien-fondé d'une accusation en matière pénale dirigée contre lui, au sens de l'article 6 § 1 de la Convention (*Maaouia c. France* [GC], n° 39652/98, § 40, CEDH 2000-X, *Penafiel Salgado c. Espagne* (déc.), n° 65964/01, 16 avril 2002, et *Sardinas Albo c. Italie* (déc.), n° 56271/00, CEDH 2004-I).

83. Partant, l'article 6 § 1 de la Convention ne trouve pas à s'appliquer en l'espèce.

88. La Cour rappelle que, dans son arrêt *Soering* (p. 45, § 113), elle a déclaré :

« Tel que le consacre l'article 6, le droit à un procès pénal équitable occupe une place éminente dans une société démocratique (...) La Cour n'exclut pas qu'une décision d'extradition puisse exceptionnellement soulever un problème sur le terrain de ce texte au cas où le fugitif aurait subi ou risquerait de subir un déni de justice flagrant (...) »

82. The Court reiterates that decisions regarding the entry, stay and deportation of aliens do not concern the determination of an applicant's civil

rights or obligations or of a criminal charge against him, within the meaning of Article 6 § 1 of the Convention (see *Maaouia v. France* [GC], no.39652/98, § 40, ECHR 2000-X; *Penafiel Salgado v. Spain* (dec.), no.65964/01, 16 April 2002; and *Sardinias Albo v. Italy* (dec.), no.56271/00, ECHR 2004-I).

83. Consequently, Article 6 § 1 of the Convention is not applicable in the instant case.

88. The Court observes that in *Soering* (cited above, p. 45, § 113), it held:

"The right to a fair trial in criminal proceedings, as embodied in Article 6, holds a prominent place in a democratic society ... The Court does not exclude that an issue might exceptionally be raised under Article 6 by an extradition decision in circumstances where the fugitive has suffered or risks suffering a flagrant denial of a fair trial (...)"

41. Edellä jo todetuin tavoin (kohta 39) Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on lisäksi antanut merkitystä sille, onko kysymyksessä luovuttaminen valtioon, joka ei itse ole sopimusvaltio (kuten yllä viitatussa tapauksessa), vai luovuttaminen toiseen sopimusvaltioon.

42. Suomen EU-luovuttamislain 5 §:n 1 momentin 6 kohtaan sisällytetty ehdoton kieltäytymisperuste eräine sitä koskine esityölausumineen on selostettu edellä kohdissa 4 - 5.

43. Edellä todetun vuoksi pyydetään ennakkoratkaisua toiseen kysymykseen.

Luovuttamisesta kieltäytymisestä humanitäärisin syin

44. Khadizhat Gataeva on vastustanut luovuttamista sen perusteella, että hänen terveydentilansa estää luovuttamisen.

45. Puitepäätöksen 23 artiklan 4 kohdan mukaan voidaan poikkeuksellisesti lykätä luovuttamista tilapäisesti vakavista humanitaarisista syistä, esimerkiksi jos on olemassa perusteltu syy uskoa, että luovuttaminen selvästi vaarantaisi etsityn henkilön hengen ja terveyden.

46. Puitepäätös ei sisällä määräystä, jonka mukaan tällaisessa tilanteessa voitaisiin luovuttamisesta kokonaan kieltäytyä. Suomen kansallinen laki sen sijaan sisältää säännöksen, jonka mukaan luovuttamisesta tulee kieltäytyä, jos luovuttaminen asianomaisen henkilön ikään, terveydentilaan tai muihin henkilökohtaisiin seikkoihin taikka erityisiin olosuhteisiin nähden olisi inhimillisistä syistä kohtuutonta eikä tämä kohtuuttomuus ole poistettavissa siirtämällä täytäntöönpanoa (EU-luovuttamislaki 5 § 2 momentti, ks. edellä kohta 6).

47. Tämän vuoksi pyydetään ennakkoratkaisua kolmanteen kysymykseen.

Kysymys kieltäytymisen edellytyksistä muutoin

48. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva ovat vastauksessaan Korkeimmassa oikeudessa katsoneet, että mikäli heille myönnetään turvapaikkahakemuksensa johdosta oleskelulupa Suomessa suojelun tarpeen vuoksi tai humanitäärisistä syistä, luovutukseen ei tule suostua. Heidän mukaansa tällöin olisi erityisestä syystä perusteltua, että he suorittaisivat ran-

gaistuksensa Suomessa. Toisaalta he ovat väittäneet tullessa väärin tuomituiksi.

49. Pidätysmääräys koskee luovuttamista rangaistuksen täytäntöönpanoa varten. Jos luovuttamisesta kieltäytyminen tulee kysymykseen, nousee myös esiin kysymys siitä, millä rangaistuksen täytäntöönpanoa koskevilla edellytyksillä kieltäytyminen voi tällöin olla mahdollista. Tuleeko rangaistuksen täytäntöönpano luovuttamisesta kieltäytyneen jäsenmaan toimeenpantavaksi vai voiko rangaistuksen täytäntöönpano jossakin tilanteissa kokonaan raueta?

50. Tämän vuoksi pyydetään ennakkoratkaisua neljänteen kysymykseen.

Kysymys luovuttamisesta kolmanteen valtioon

51. Malik Gataev ja Khadizhat Gataeva ovat vastustaessaan luovuttamista vedonneet myös siihen, että rangaistuksen täytäntöönpanon jälkeen Liettuassa heitä uhkasi karkotus Venäjälle, koska heidän oleskelulupansa oli peruutettu tammi-kuussa 2009.

52. Tulkinnanvaraista on, mitä merkitystä mainitunlaiselle vastustamisperusteelle tulee tai voidaan antaa pidätysmääräyksen täytäntöönpanon kannalta ottaen huomioon puitepäätöksen määräykset sekä ne velvollisuudet, joita pidätysmääräyksen antaneella jäsenvaltiolla on kolmansien maiden kansalaisiin nähden unionin oikeuden nojalla, muun muassa neuvoston direktiivien 2004/83/EY ja 2005/85/EY perusteella.

53. Edelleen herää kysymys, onko tässä yhteydessä mahdollisesti merkitystä puitepäätöksen 28 artiklan 4 kohdalla. Sen mukaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla luovutettua henkilöä ei saa luovuttaa kolmanteen valtioon ilman luovutaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suostumusta. Useiden kieliversioiden mukaan kiello viittaa rikosperusteiseen luovuttamiseen (extradition). Voiko kiello kuitenkin koskea myös muunlaista maasta poistamista, kuten karkotusta, ja minkälaisin edellytyksin?

54. Tämän vuoksi pyydetään ennakkoratkaisua viidenteen kysymykseen.

Kysymys puitepäätöksen tulkintavaikutuksesta

55. Suomen kansallisen lain säännökset näyttäisivät laajentavan kieltäytymisperusteita puitepäätöksen 3 ja 4 artiklan kieltäytymisperusteisiin verrattuna. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on asiassa C-105/03, Pupino, 16.6.2005 antamassaan tuomiossa todennut, että kansallisella tuomioistuimella on velvollisuus tulkita kansallista oikeutta puitepäätöksen mukaisesti (perustelujen kohdat 34 ja 42 - 44). Tämä velvollisuus on johdettu puitepäätöksen jäsenvaltioita sitovasta vaikutuksista (perustelujen kohta 34) sekä jäsenvaltioita koskevasta lojaalin yhteistyön periaatteesta (perustelujen kohdat 39 - 42). Asiassa Pupino annettu ratkaisu viittaa näin ollen siihen, että velvollisuus tulkita kansallista oikeutta puitepäätöksen mukaisesti on voimassa riippumatta siitä, kenen eduksi tai vahingoksi tällainen tulkinta vai-

kuttaa, edellyttäen että ei ole kysymys mainitun tuomion perustelujen kohdissa 44-45 mainituista tilanteista. Kysymys on kuitenkin tulkinnanvarainen ottaen huomioon se, mitä on lausuttu kyseisen tuomion perustelujen kohdassa 38.

56. Tämän vuoksi esitetään ennakkoratkaisupyyntö kuudenteen kysymykseen.

Säilössäpidon jatkaminen

57. Korkein oikeus on tänään annetulla erillisellä päätöksellä päättänyt jatkaa Malik Gataevin ja Khadizhat Gataevan säilössäpitämistä.

Päätöslauselma

Korkein oikeus lykkää asian käsittelyä ja esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymykset:

1. Miten on tulkittava neuvoston direktiivin 2005/85/EY (turvapaikkamenettelydirektiivi) ja puitepäätöksen 2002/584/YOS määräysten suhdetta, kun eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla luovutettavaksi pyydetty henkilö, joka on kolmannen valtion kansalainen, on hakenut täytäntöönpanojäsenvaltiossa turvapaikkaa ja turvapaikkahakemus on vireillä samanaikaisesti pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan asian kanssa?

a) Onko direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaiselle oikeudelle jäädä jäsenvaltioon hakemuksen tutkinnan ajaksi annettava etusija vai onko direktiivin 7 artiklan 2 kohtaa

tulkittava niin, että pidätysmääräyksen täytäntöönpano on peruste, joka syrjäyttää 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun oikeuden? Voidaanko puitepäätöksen mukaisesta luovuttamisesta kieltäytyä vireillä olevan turvapaikkahakemuksen vuoksi, vaikka puitepäätöksen 3 ja 4 artiklassa ei ole tätä koskevaa kieltäytymisperustetta?

b) Onko direktiivin 7 artiklan 2 kohtaa tulkittava niin, että se antaa jäsenvaltioille harkintavallan järjestää kohdassa a tarkoitettu kysymys kansallisessa lainsäädännössä haluamallaan tavalla?

c) Miten direktiivin 7 artiklaa on tulkittava edellä mainittujen kysymysten osalta erityisesti silloin, kun pidätysmääräyksen nojalla luovutettavaksi pyydetty henkilö on hakenut turvapaikkaa olennaisesti samalla perusteella kuin millä hän vastustaa luovutusta?

d) Jos turvapaikka myönnetään, seuraako tästä, että täytäntöönpanojäsenvaltion tulee kieltäytyä luovuttamisesta? Tämän tilanteen varalta viitataan lisäksi neljänteen ennakkoratkaisukysymykseen (kohdat a - c).

2. Onko puitepäätöstä, ottaen huomioon yhtäältä sen 1 artiklan 2 kohdasta ilmenevä periaate sekä toisaalta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 kohdan määräykset ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan määräykset, tulkittava niin, että puitepäätöksen 3 ja 4 artikloissa mainittujen kieltäytymisperusteiden lisäksi puitepäätöksen 12. ja 13. johdantokappale huomioon ottaen luovuttamisesta voidaan kieltäytyä myös muilla, johdantokappaleissa mainittuihin seikkoihin nojautuvilla perusteilla?

a) Mikäli puitepäätöstä on näin tulkittava, mihin perusteisiin täytäntöönpanojäsenvaltio voi tai mihin sen tulee tällöin nojautua? Voiko jäsenvaltio tällöin nojautua niihin tulkintaperiaatteisiin, jotka on omaksuttu Euroopan ihmisoikeussopimuksen osalta rikokseen perustuvaa luovuttamista koskevassa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännössä? Voiko jäsenvaltio nojautua myös sellaisiin perusteisiin, jotka laajentavat kieltäytymisperusteita verrattuna Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännössä omaksuttuihin tulkintaperiaatteisiin?

b) Mikäli puitepäätöstä on tulkittava siten, että pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä myös muilla kuin 3 ja 4 artikloissa mainituilla perusteilla, seuraako tästä myös, että puitepäätös sallii jäsenvaltiolle kieltäytymisen rangaistuksen täytäntöön panemista varten annetun pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta sellaisienkin seikkojen vuoksi, jotka koskevat pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa annetun tuomion sisältöä tai perusteita taikka tuomioon johtaneen oikeudenkäyntimenettelyn asianmukaisuutta ja jotka edellyttävät tällaisten väitteiden tutkimista siinä jäsenvaltiossa, jolta pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa on pyydetty? Minkälaisin tarkemmin edellytyksin tai perustein tällainen tutkiminen ("révision au fond") voi tulla kysymykseen?

c) Onko puitepäätöstä tulkittava niin, että se muun muassa sallii jäsenvaltiolle kieltäytymisen luovutuksesta rangaistuksen täytäntöönpanoa varten annetun pidätysmääräyksen perusteella, jos on perusteltua syytä epäillä, ettei oikeudenkäynti, jossa rangaistus on tuomittu, ole ollut oikeudenmukainen, koska tuomittuun on kohdistettu tuomioistuimaan

viranomaisten taholta vainoa, joka on ilmennyt syrjivänä syytteeseen panemisena?

3. Voidaanko puitepäätöksen määräyksiä tulkita niin, että luovuttamisesta voidaan kokonaan kieltäytyä tilanteessa, jossa puitepäätöksen 23 artiklan 4 kohdan mukaisista vakavista humanitäärisistä, esimerkiksi terveydellisistä syistä luovuttamista voidaan tilapäisesti lykätä, jos luovuttamisen kohtuuttomuus ei tällöin olisi poistettavissa täytäntöönpanoa lykkäämällä.

4. Mikäli puitepäätöstä on tulkittava siten, että pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä jollakin sellaisella perusteella, josta puitepäätöksessä ei ole nimellisiä määräyksiä, mitä edellytyksiä tällaiselle kieltäytymiselle on asetettava erityisesti silloin, kun pidätysmääräys on annettu rangaistuksen täytäntöön panemista varten?

a) Onko tällöin vastaavasti noudatettava puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdan määräyksiä? Toisin sanoen onko pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytymisen edellytyksenä, että luovutettavaksi pyydetty on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva henkilö ja että tämä valtio sitoutuu panemaan rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti?

b) Onko kieltäytymisen edellytykseksi asetettava ainakin se, että valtio, jolta luovuttamista on pyydetty, sitoutuu panemaan rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti?

c) Mikäli puitepäätöstä on tulkittava siten, että se joissakin tapauksissa sallii kieltäytymisen rangaistuksen täytäntöön panemista varten annetun pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta sellaisilla perusteilla, jotka koskevat pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa annetun tuomion sisältöä tai perusteita taikka tuomioon johtaneen oikeudenkäyntimenettelyn asianmukaisuutta, onko kieltäytyminen tällöin sallittu ilman a tai b kohdissa tarkoitettuja edellytyksiä?

5. Mitä merkitystä pidätysmääräyksen täytäntöönpanon kannalta tulee tai voidaan antaa sille, että pidätetty, joka on kolmannen valtion kansalainen, vastustaa luovutusta väittämällä, että häntä uhkaa pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa karkotus kolmanteen valtioon?

a) Mitä merkitystä mainitunlaisella vastustamisperusteella on ottaen huomioon puitepäätöksen määräykset sekä ne velvollisuudet, joita pidätysmääräyksen antaneella jäsenvaltiolla on kolmansien maiden kansalaisiin nähden unionin oikeuden nojalla, muun muassa neuvoston direktiivien 2004/83/EY ja 2005/85/EY perusteella?

b) Voiko tässä yhteydessä olla merkitystä puitepäätöksen 28 artiklan 4 kohdalla, jonka mukaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla luovutettua henkilöä ei saa luovuttaa kolmanteen valtioon ilman luovuttaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suostumusta. Voiko mainittu kielto koskea rikokseen perustuvan luovuttamisen ohella myös muunlaista maasta poistamista, kuten karkotusta, ja millä edellytyksin?

6. Onko Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-105/03, Pupino, antaman tuomion 16.6.2005 perustelujen kohdissa 34 ja 42 - 44 todettu kansallisen tuomioistuimen velvollisuus tulkita kansallista oikeutta puitepäätöksen mukaisesti voimassa riippumatta siitä, koituuko puitepäätöksen edellyttämä tulkinta yksityisen asianosaisen eduksi vai hänen vahingokseen, kun kysymys ei ole mainitun tuomion kohdassa 44 - 45 tarkoitetuista tilanteista?

Saatuaan ennakkoratkaisun Korkein oikeus antaa päätöksen asiassa.

KORKEIN OIKEUS

Pauliine Koskelo

Kari Kitunen

Liisa Mansikkamäki

Pasi Aarnio

Jukka Sippo

Anu Juho